

Praktijk voor Healing en Bewustwording

Instituut voor Energetisch Therapeut

Boekweitland 4 - 3764 ZL Soest - Tel. nr.: 035-6022502

Website: www.instituutvoorenergetischtherapeut.nl ; Mail: info@frankdenouden.nl

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel: 32150763

Uitgewerkte criteria voor de Hbo-opleiding tot Energetisch Therapeut.

STUDIEPLAN – OPLEIDINGSMANUAL

- De Hbo- opleiding tot Energetisch Therapeut bestaat uit
3 modules:
 1. Communicatieve Vaardigheden-Neuro Linguïstisch Programmeren:
 - 10 lesdagen van elk 6 lesuren (docent contacturen)
 2. Energetisch Lichaamswerk-Magnetiseren
 - 10 lesdagen van elk 6 lesuren (docent contacturen)
 3. Hypnotherapie en Regressie
 - 10 lesdagen van elk 6 lesuren (docent contacturen)
- De opleiding wordt in twee leerjaren gegeven.
- Aanvang van de opleiding tot Energetisch Therapeut: elk jaar in september
- Duur van de opleiding en de modules: van september tm. maart.

Samenstelling directie/docenten:

- De opleiding tot energetisch therapeut wordt gegeven door één docent, die tevens de directie vormt van bovenstaand instituut.
- Deze docent is: Frank den Ouden, geb.: 25-08-1953,
- Boekweitland 4, 3764 ZL Soest, tel. nr.: 035-6022502.

Onderwijsbevoegdheid docent:

- De docent (Frank den Ouden) is sinds 1989 jaar actief als therapeut en coach, in een groot aantal vakgebieden en geeft al jaren opleidingen, cursussen en workshops.
- Vakgebieden en bekwaamheden: Docent CIVAS, Magnetiseur, NLP-coach, Hypnotherapie, Gestalttherapie, Innerlijk Kindtherapie, Regressie- en Reïncarnatietherapie.
- De docent vervult een taak als aanspreekpunt, mentor en vertrouwenspersoon voor de student. Van deze docent kun je tijdens je opleiding verwachten, dat je optimale (persoonlijke) begeleiding krijgt.

- In de voorgaande jaren is in alle onderdelen, de lesstof van de opleiding tot Energetisch Therapeut, evenals de lesstof van de losse modules in diverse opleidingen en workshops, reeds uitgebreid en met uitstekende resultaten, door de docent in de praktijk getoetst. Alle gebruikte methodieken en behandelmethodes tijdens de opleiding tot Energetisch Therapeut, zijn geënt op wetenschappelijke studies en literatuur van erkende psychologen, psychiaters en overige erkende hulpverleners.

1 Structuur van de opleiding:

- **De totale opleiding bevat twee leerjaren:**
- **In het eerste leerjaar van deze opleiding gaan de studenten/therapeuten aan de slag met: Basisvorming, Therapeutische vorming en Energetisch Lichaamswerk-Magnetiseren:**
 1. Bij de basisvorming en de therapeutische vorming komt onder andere de eigen persoonlijke ontwikkeling aan bod. Jezelf leren kennen en goed in je vel zitten is natuurlijk noodzakelijk om je nieuwe vak evenwichtig en verantwoord uit te voeren.
 2. Hier leer je een volwaardig therapeut te worden, door kennis op te doen ten aanzien van het aannemen van een professionele werkwijze en houding en oefen je tal van beroepsgerichte technieken
 3. Voorts doe je uitgebreid kennis op, over communicatieve vaardigheden, therapeutische technieken en behandelmethodes, met behulp van **NLP (Neuro Linguïstisch Programmeren)**.
 4. Tenslotte leer je werken met energie en het herstellen van de balans tussen lichaam en geest, met behulp van **Magnetiseren**.
- **In het tweede leerjaar gaan de studenten/therapeuten aan de slag met: het vervolg op Therapeutische vorming en Beroepsgerichte vorming:**
 1. De lesstof is een vervolg op het eerste leerjaar met een uitbreiding van het aantal beroepsgerichte technieken en methodieken.
 2. Met behulp van **Hypnotherapie** leer je tal van trance- en inductiemethodes en leer je praktisch werken met (trauma)verwerkingstechnieken en veranderingsmethoden.
 3. Daarnaast leer je werken met **Regressie**, waardoor de cliënt blokkades uit het verleden en verborgen problematiek op kan sporen en kan verwerken.
 4. Tenslotte maak je kennis met de vele therapeutische aspecten van **Innerlijk Kindtherapie**, waardoor de cliënt zijn oorspronkelijke kracht en creativiteit hervindt en oude rollen, overtuigingen en gedragingen leert veranderen.

2 Studielast en studiebelasting:

Studielast per module - Klassikaal:

1. Communicatieve Vaardigheden-NLP	10 lesdagen à 6 uur, totaal 60 uren
2. Energetisch Lichaamswerk-Magnetiseren	10 lesdagen à 6 uur, totaal 60 uren
3. Hypnotherapie en Regressie	10 lesdagen à 6 uur, totaal 60 uren

Totale studielast per module:

Klassikaal	60 uren
Zelfstudie (verpl. literatuur) 4 uur p. week (x 10)	40 uren
Online contact	5 uren
Praktijk oefengroepen	30 uren
Intervisie	10 uren
Toetsing/examen	12 uren
Totaal	157 uren – 5,5 ECT

Totale studielast voor de vakopleiding tot Energetisch Therapeut (3 modules):

Klassikaal	180 uren
Zelfstudie (verpl. literatuur) 4 uur p. week (x 10)	120 uren
Online contact	15 uren
Praktijk oefengroepen	90 uren
Intervisie	30 uren
Toetsing/examen	36 uren
Totaal	471 uren – 17 ECT

3 Actieve commissies:

- Commissie van Beroep: Bij blijvende conflicten of twijfelgevallen wordt een onafhankelijk docent/therapeut ingeschakeld, die door de student en de docent in onderling overleg wordt aangewezen.
- Opleidingscommissie: de docent van het Instituut heeft de opleiding zelf geschreven.
- Examencommissie: de betreffende docent neemt in zijn vakgebied examen af, de criteria hiervoor zijn verderop in de accreditatieaanvraag en de statuten van het Instituut vastgelegd.
- Vertrouwenspersoon betreffende klachten over de inhoud van de Opleiding tot Energetisch Therapeut, de vakbekwaamheid en wijze van lesgeven van de docent en bij ongewenste intimiteiten: het staat de studenten vrij een vertrouwensarts of onafhankelijk therapeut in te schakelen.

4 Klachtenreglementen:

- Het Klachtenreglement van het Instituut voor Energetisch Therapeut ligt tijdens de opleiding ter inzage op de leslocatie en is te vinden via een link op de homepage van de website van het Instituut voor Energetisch Therapeut.
In het klachtenreglement is een lijst met namen en telefoonnummers weergegeven van onafhankelijke therapeuten/vertrouwenspersonen.
- Het Instituut is voorts aangesloten bij KTNO (Kwaliteit Toetsing Natuurgerichte Opleidingen). Het KTNO hanteert een klachtenreglement ten behoeve van de studenten, die de Opleiding tot Energetisch Therapeut volgen.

5 het opleidingsprofiel en beroepsperspectief:

Het eerste leerjaar:

- Communicatietechnieken-Gesprekstechnieken o.a. met behulp van Neuro Linguïstisch programmeren (NLP)
- Algemene kennis en therapeutische vaardigheden: geestelijke gezondheid, bewustwording, beroepsvorming, veranderingstechnieken en (trauma) verwerkingsmethoden.
- Energetisch Lichaamswerk-Magnetiseren.
- Bewegingsleer, voedingsleer, stressverminderingstechnieken.
- (Spirituele) ontwikkeling- (ademhalingstechnieken, ontspanningstechnieken, studie van de chakra's en de aura).
- Praktijkvoering en Ethiek.
- Zelfontwikkeling door oefensessies, oefengroepen vormen, intervisie, supervisie door de docent.

Het tweede leerjaar:

- Hypnotherapie en Regressie: Hypnose- en Trancetechnieken, ontspanningstechnieken, verwerkings- en bewustwordingstechnieken.
- Aanvullende Communicatietechnieken-Gesprekstechnieken
- Zelfontwikkeling door oefensessies, oefengroepen vormen, intervisie, supervisie door de docent.

Beroepsperspectief: na het volgen van de opleiding is de student/therapeut in staat zelfstandig en op verantwoorde wijze een praktijk te voeren als energetisch therapeut. Het behalen of in het bezit hebben van een Diploma Medische-Psychosociale Basiskennis wordt door de directie van het Instituut als noodzakelijk gezien. De normen voor het Diploma Medische-Psychosociale Basiskennis zijn officieel vastgelegd in de Eindtermen opgesteld door PLATO (Universiteit Leiden).

Na het volgen van één of meerdere modules is de student/therapeut in staat om in dit/deze vakgebied/en, verantwoord en doelgericht te kunnen werken.

6 Toelatingseisen:

- Een vooropleiding op Hbo-niveau of Mbo-niveau met aantoonbare kennis, feeling en interesse.
- De kandidaat-student wordt gevraagd een uitgebreid aanmeldingsformulier in te vullen.
- De kandidaat-student dient bij het volgen van de volledige opleiding tot Energetisch Therapeut een Bewijs van onbesproken gedrag te overleggen.
- De kandidaat-student wordt vervolgens uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek met de directie van het instituut. Hierbij wordt gewogen of redelijkerwijze is aan te nemen dat de kandidaat student de studie tot energetisch therapeut, of één of meerdere modules met goed gevolg kan afronden.

7 Kosten van de studie:

- De lesgeelden voor de totale opleiding tot Energetisch Therapeut bedragen € 2835,=, incl. examengeld en BTW, excl. boekengeld en kosten voor schrijfmateriaal.
- De lesgeelden voor een losse module bedragen € 945,=, incl. examengeld en BTW, excl. boekengeld en kosten voor schrijfmateriaal.

8 Vakliteratuur:

Het instituut heeft een keuze gemaakt uit literatuur die optimaal voldoet aan de behoefte van een eigentijdse en praktisch gerichte therapeut. Deze literatuurlijst wordt aangevuld met diverse syllabi als aanvulling op het lesmateriaal. Jaarlijks wordt er door de directie van het Instituut gekeken, of de literatuurlijst aangepast of uitgebreid dient te worden met de nieuwste en ter zake doende literatuur op de bovenstaande vakgebieden.

Verplichte literatuurlijst:

1. **Regressie en het innerlijke kind** - Frank den Ouden, Uitgeverij Schors
2. **Essenties van NLP** - Lucas Derks en Jaap Hollander, Uitgeverij Servire
3. **Hypnose als hulpmiddel bij psychotherapie** - J.M. Cladder, antiquarisch. De methodieken uit dit boek zijn herschreven tot praktisch oefenmateriaal en worden als lesstof aangeleverd door het Instituut. Je hoeft dit boek derhalve niet aan te schaffen
4. **Handboek moderne hypnotherapie** – Barbelo C. Uijtenbogaardt, Uitgeverij Servire
5. **Magnetiseren wat is dat** - Frank den Ouden, Uitgeverij Schors
6. **De aura als levensgids** - Frank den Ouden, Uitgeverij Schors

Aanbevolen literatuurlijst

1. **De verborgen dynamiek van familiebanden** - Bert Hellinger, Uitgeverij Altamira Becht
2. **Licht op de aura** - Barbara Brennan, Uitgeverij Becht
3. **Bronnen van licht** - Barbara Brennan, Uitgeverij Becht
4. **Ruimte om te sterven** - Carlo Leget, Uitgeverij Lanno
5. **Voor de laatste tijd** - Marinus van de Berg, Uitgeverij Kok-Lannoo
6. **Catharsis en Integratie** - Hans ten Dam, Uitgeverij Tasso
7. **Handboek gestalttherapie** - Chris Hatcher en Philip Himmelstein, Uitgeverij Karnak
8. **15 minuten per dag voor uw gezondheid** – Readers Digest –Bol.com
9. **De kracht van het NU** - Eckhart Tolle , Uitgeverij Ank Hermes

9 De opbouw van de opleiding:

- Het ingaan van een persoonlijk (verwerkingstraject), zelfonderzoek, persoonlijke verwerking en het creëren van stabiliteit bij de studenten.
- Het bestuderen van de verplichte (en aanvullende) literatuur en toetsing van deze kennis.
- Het praktisch toepassen van de theoretische kennis, tijdens de praktijklessen.
- Het vormen van oefengroepen om het geleerde te herhalen en uit te diepen.
- Intervisie door het vormen van groepen, door de studenten onderling.
- Supervisie van de docent en het aanreiken van methodieken en correctie op die methodieken en therapeutische technieken.

- Het afronden van elk onderdeel van een module met een schriftelijk tentamen.
- Het afleggen van een schriftelijk en mondeling (praktisch) eindexamen na het beëindigen van het studiejaar.

10 Omschrijving van het studieprogramma:

- De bestudering van de verplichte literatuur, de theoretische uitleg en beschrijving van methodieken en therapeutische methodieken tijdens de lesdagen zal ongeveer 75% van de totale studietijd en studiebelasting vormen.
- Het praktisch toepassen van de theoretische kennis zal tijdens de lesdagen ongeveer 25% van de totale lestijd innemen. Praktische oefening vindt voorts plaats tijdens de tijd die de studenten gebruiken bij het vormen van oefengroepen.

11 Omschrijving van onderwijseenheden:

Totaal aantal les- en studie-uren 1e leerjaar: 314

Totaal aantal les- en studie-uren 2e leerjaar: 157

Vak- en examengebieden en de studiepunten per vakgebied:

Communicatieve Vaardigheden (NLP):	5,5 ECT
Energetisch Lichaamswerk-Magnetiseren:	5,5 ECT
Hypnotherapie en Regressie	5,5 ECT
Vakopleiding tot Energetisch Therapeut	17 ECT

1 ECT houdt in: 28 studie-uren.

12 Afstudeerrichtingen: Zie hierboven

13 Algemene doelstellingen:

- De studenten de mogelijkheid te geven ervaring op te doen in een zo breed mogelijk vakgebied, zowel theoretisch als praktisch, met oneindig veel handvatten.
- Het opdoen van veel theoretische kennis en vakkundigheid door het bestuderen van de verplichte literatuur en het aanreiken van talloze methodieken en behandelmethodes.
- De afgestudeerde student dient in staat te zijn op zelfstandige en verantwoorde wijze een praktijk te voeren.
- De afgestudeerde student is in staat op goede wijze te communiceren met personen die werkzaam zijn in de reguliere geneeskunde (artsen, specialisten en andere hulpverleners zoals maatschappelijk werkers, psychologen, psychiaters).
- De totale opleiding creëert stabiele “met beide benen op de grond therapeuten” en is gericht op “korte termijntherapie”. Korte termijntherapie is een therapievorm die beoogt de cliënt zo snel mogelijk geestelijk en fysiek in een hernieuwde balans te brengen (gemiddeld tussen de vier en negen sessies). Bij fysieke klachten of zwaardere problematiek kan de behandeling natuurlijk meer tijd nemen.
- Door praktische lessen, oefengroepen en zelfstudie, worden optimale resultaten bereikt. Praktische ervaring, het oefenen van intake- en sessiegesprekken, rollenspellen, kijken en voelen in je eigen structuur, emoties en levenservaringen en die van je medestudent maken je tot een gedegen en invoelend therapeut.

- Voorts beoogt het instituut een hoog slagingspercentage van de studenten, door een strikt aannamebeleid, optimale begeleiding tijdens de studie en een gelijkwaardige interactie tussen de docent en de studenten.
- Tenslotte beoogt het Instituut een betaalbare opleiding aan te bieden.

14 Algemene eindtermen:

- De informatie die de cliënt verstrekt is ten allen tijde vertrouwelijk. De therapeut verplicht zich dan ook tot geheimhouding.
- De therapeut zal zich strikt onthouden van een seksuele relatie met de cliënt.
- De therapeut kan de cliënt melden zijn uiterste best voor hem/haar te gaan doen, maar doet geen belofte dat hij de cliënt kan genezen of beter kan maken.
- Indien de therapeut vermoedt dat de cliënt een ernstige ziekte heeft, of een ernstige psychische stoornis heeft, ligt bij hem de **verplichting** om deze cliënt door te verwijzen naar een reguliere arts of psychiater
- De therapeut stelt zich professioneel op en kleedt zich correct.
- Het verstrekken van gegevens aan andere therapeuten geschiedt enkel door schriftelijke toestemming van de cliënt.
- De therapeut zal zijn uiterste best doen de cliënt zo doelmatig mogelijk te behandelen.
- Het uitgangspunt voor iedere verantwoord werkende therapeut is respect te tonen voor de cliënt. Hierbij is het uiteraard noodzakelijk dat de therapeut zelf goed in balans is en zijn/haar (oude) problematiek opgeruimd heeft.
- Het welslagen van de therapie is mede afhankelijk van de motivatie en de wil van de cliënt om oplossend te werken aan zijn/haar problematiek. Bemerkt je dat een cliënt echt niet wil, beëindig de therapie dan en vertel waarom je dit doet. Let echter wel goed op: bijna elke cliënt vertoont in een bepaalde fase van de therapie weerstanden. In dat geval is het de taak van de therapeut om die weerstanden op te ruimen.
- De therapeut toont inlevingsvermogen en betrokkenheid naar de cliënt.
- De therapeut past terdege op voor de beheersing van zijn eigen emotionele gevoelens. Empathie is goed, meehuilen met de cliënt niet.
- De therapeut onthoudt zich van het vertellen van zijn/haar eigen traumatische ervaringen of verhalen uit het eigen privéleven.
- De therapeut zal zich tijdens de therapie richten op de hulpvraag van de cliënt en deze niet onnodig lang blijven behandelen.
- De therapeut is niet gerechtigd een medische diagnose te stellen en laat dit over aan artsen, specialisten en psychiaters.
- De therapeut beperkt zich tot behandelingen en uitspraken die binnen zijn beroepsgebied en werkervaring liggen.
- De therapeut streeft ernaar een goede samenwerking te creëren met andere hulpverleners, therapeuten, artsen, specialisten en overige disciplines in de maatschappelijke dienstverlening.
- De therapeut zal zich ten allen tijde onpartijdig en objectief naar de cliënt proberen op te stellen.
- De therapeut oordeelt niet over het gedrag, de achtergrond, de cultuur of de levensbeschouwelijke opvattingen van de cliënt.
- De therapeut oordeelt niet over de kwaliteiten van collega's, ten overstaan van de cliënt.
- De cliënt behoudt altijd het recht op beëindiging van de therapie.

- Indien de therapeut het gevoel heeft de cliënt niet adequaat te kunnen helpen of op persoonlijke gronden ernstig in conflict raakt met zijn eigen normen en waarden, niet langer in staat is een cliënt therapie te geven kan en mag de therapeut de therapie beëindigen. De therapeut meldt in dit geval aan de cliënt wat die gronden zijn en verwijst de cliënt, wanneer de cliënt dit wil naar een andere therapeut of therapievorm.
- De therapeut houdt van zijn cliënten een dossier bij. Ook voor dit dossier geldt uiteraard geheimhouding. De therapeut bewaart het dossier tot 7 jaar na beëindiging van de behandeling.
- De cliënt heeft recht op inzage en een kopie van het dossier. Wettelijk gezien dient de cliënt het verzoek tot inzage schriftelijk aan te vragen.
- Vaak is het nuttig dat de therapeut aanwezig is bij de inzage van het dossier door de cliënt. Toelichting en uitleg voorkomt vaak verwarring en irritatie bij de cliënt.
- De therapeut hanteert een redelijk tarief voor zijn/haar consulten. Te hoge of te lage consultprijzen zullen zorg dragen voor weinig klandizie en schaden een gezonde concurrentiepositie voor overige beroepsbeoefenaren.
- De therapeut dient voor ondersteuning van de cliënt, afspraken en het inwinnen van informatie een telefonisch spreekuur te hebben. Voorts dient de therapeut een antwoordapparaat te hebben dat door de (mogelijke) cliënt kan worden ingesproken.
- De therapeut heeft de mogelijkheid een bedrag te rekenen voor een telefonisch consult (doe je dat niet dan zul je na verloop van tijd merken dat bepaalde cliënten wel erg vaak een hulpvraag hebben).
- De therapeut doet zijn uiterste best de (mogelijke) cliënt zo snel mogelijk terug te bellen.
- Na beëindiging van de therapie laat de therapeut de cliënt nog even contact opnemen met de praktijk, om te verifiëren of de therapie in het dagelijkse van de cliënt beklijft (meestal na 6 weken). Zo nodig wordt nog een afspraak gepland.
- Voor zover geen melding is gemaakt van gedragsnormen in de bovenstaande tekst, heeft de therapeut een duidelijke eigen verantwoording in zijn/haar gedragingen en behandelingsvormen naar de cliënt.

15 Specifieke doelstellingen per vakgebied (module):

- Communicatieve vaardigheden (NLP):
 - a) De student leert een compleet beeld van zijn cliënten te krijgen door een uitgebreide schriftelijke en mondelinge intake.
 - b) De student leert zowel communicatieve als non-communicatieve vaardigheden (lichaamstaal en (gezichts)uitdrukkingen aan, waardoor een optimaal resultaat wordt bereikt en het vertrouwen tussen de cliënt en de therapeut gewaarborgd wordt).
 - c) De aangereikte methodieken dragen zorg voor snel en probleemoplossend werk. Hierbij wordt al snel het te bereiken doel (doelen) vastgesteld.
- Hypnotherapie:
 - a) De aangereikte methodieken zorgen voor een snelle ontspanning, waardoor problematiek sneller opgespoord kan worden.
 - b) De trancetechnieken leggen verborgen of vergeten problematiek sneller bloot, waardoor complete verwerking van de problematiek of trauma's plaatsvindt.
- Algemene kennis en Therapeutische vaardigheden:

- a) Therapeutische vaardigheden en beroepsvorming zijn belangrijke aspecten binnen de opleiding teneinde resultaatgericht, doelbewust en probleemoplossend te kunnen werken met de cliënten.
- b) Naast een geestelijke balans, dient ook het lichaam in balans te zijn (geest en lichaam zijn nu eenmaal onlosmakelijk met elkaar verbonden). Fysieke gezondheid, verantwoorde voeding en beweging garanderen dat ook de geest optimaal blijft functioneren.
- c) Algemene vorming zorgt voor een stabiele therapeut, die zijn eigen problematiek opgelost heeft en als “onafhankelijk waarnemer” en vakkundig de cliënt kan ondersteunen. Tevens leert de student in dit onderdeel onderwerpen als praktijkvoering en ethiek.
- d) Bewustwording en (spirituele) ontwikkeling is noodzakelijk voor het onderkennen van fysieke en geestelijke blokkades en het invoelend en empathisch vermogen dat de therapeut nodig heeft tijdens zijn therapie.

16 Specifieke eindtermen per vakgebied (module) voor de studenten:

- Communicatieve vaardigheden (NLP):
 - a) De einddoelstelling kan duidelijk omschreven worden. Zo nodig worden eerst kleinere doelen benoemd en uitgewerkt.
 - b) De student maakt zich communicatietechnieken eigen en ontwikkelt zijn eigen begaafdheden.
 - c) De student leert positieve (gedrags)veranderingen bij de cliënt te realiseren.
 - d) De student leert een professionele houding ten aanzien van de cliënt aan te nemen.
 - e) De student leert de balans houden tussen gevoelens van nabijheid en distantie.
 - f) De student leert non-verbale vaardigheden aan, zoals het herkennen van: lichaamstaal, gezichtsuitdrukkingen en representatiesystemen.
- Hypnotherapie en Regressie:
 - a) De student leert de cliënt probleemoplossend te denken.
 - b) De student leert de cliënt zijn eigen oplossingen te bedenken en reikt waar nodig handvatten aan.
 - c) De student heeft “oneindig” veel methodieken tot zijn beschikking om de balans bij de cliënt te herstellen.
- Algemene kennis en Therapeutische vaardigheden:
 - a) De student leert verantwoord werken met de emoties en gevoelens van de cliënt.
 - b) De student onderkent tijdig problematiek, fysieke klachten en psychische stoornissen.
 - c) De student kan hierdoor tijdig doorverwijzen naar reguliere artsen, specialisten, psychologen of psychiaters.
 - d) De student attendeert de cliënt op een gezonde levensstijl, waardoor een optimale balans ontstaat tussen lichaam en geest.

17 Onderwijs concept:

- Interactioneel, actief en zelfstandig leren, is een uitgangspunt van dit onderwijsconcept.
- Leren wordt opgevat als een actief proces, waarbij de student zelfstandig en in samenwerking met zijn medestudenten therapeutische vaardigheden opbouwt.
- Het onderwijs is gericht op interactieve en vernieuwende vaardigheden en houdingen en op toepassing van theoretische en praktische kennis.
- Het lesmateriaal zal regelmatig getoetst worden. Hierbij is de doelstelling het lesmateriaal aan te passen aan de ontwikkeling en nieuwe methodieken die zich in de diverse vakgebieden voordoen.
- De docent is zeer 'studentgericht' en behandelt de student gelijkwaardig met oprechte aandacht voor het ontwikkelingstraject van de student.
- Het onderwijstraject zorgt voor optimale bestudeerbaarheid van de lesstof, door een consistente en inzichtelijke structuur te hanteren.
- De docent hanteert een effectieve studiebegeleiding met behulp van uitgewerkte modellen, intervisie, supervisie en persoonlijke ondersteuning. Hierdoor wordt studievertraging tot een minimum beperkt.
- De opleiding is zo ingericht dat de studenten uitgedaagd en ondersteund worden in hun leerproces. Hierbij wordt maximale inzet en bereidheid tot ontwikkeling van de student verwacht.
- In oefengroepen worden de geleerde methodes en technieken toegepast en uitgediept. Hiervan wordt door de studenten een verslag gemaakt. Dit verslag wordt ter beoordeling overhandigd aan de desbetreffende docent.
- De studenten krijgen regelmatig huiswerkopdrachten, teneinde therapeutische vaardigheden en methodieken uit te diepen, theoretische kennis te verdiepen en oplossingsgerichtheid bij allerlei verschillende vormen van problematiek en traumatiek bij cliënten op te kunnen lossen.
- De studenten zullen tijdens de opleiding regelmatig getoetst worden op hun kennis, theoretische en praktische vaardigheden. Deze toetsing heeft een tweeledig doel: 1) de studenten krijgen zo een gereede kans hun opleiding met goed gevolg af te ronden, 2) de student is daadwerkelijk in staat professionele hulp van goede kwaliteit te bieden.
- De studenten krijgen regelmatig feedback op de door hun bereikte resultaten en toegepaste technieken en methodes.
- De lesstof is compleet gedetailleerd en up to date.
- De lesstof wordt via boeken en syllabi schriftelijk aan de studenten verschaft.
- De lesstof is goed bestudeerbaar en de gestelde doelen, tentamens en examens zijn reëel haalbaar.
- De opleiding is weergegeven in studie-uren, lessuren en wordt weergegeven door een verplicht te behalen aantal studiepunten.
- De professionalisering van de docent wordt geoptimaliseerd door het jaarlijks volgen van aanvullende opleidingen.
- Het instituut hanteert duidelijke regels ten aanzien van: gedragsregels voor de docent en de studenten, aannamebeleid, tentamens en examens, het doen van herexamens, vrijstellingen en bemiddeling bij geschillen. Een en ander is vastgelegd in dit concept. Aanvullende informatie wordt voorts weergegeven in de statuten en regelgeving van het instituut.
- Studenten krijgen inzicht in het studieplan, zodat zij enerzijds weten aan welke eisen zij moeten voldoen aan het eind van hun opleiding en anderzijds inzichtelijk hebben hoe en op welke criteria zij beoordeeld worden.

18 Examenregeling en diplomering (becijfering, beoordeling, herkansingen, diploma-uitreiking):

- Na het afronden van de Opleiding tot Energetisch Therapeut leggen de studenten een examen af.
- Dit examen bevat een schriftelijk en mondeling gedeelte.

I.Procedure van het schriftelijk examen:

- Het schriftelijk examen bestaat uit een dertigtal meerkeuzevragen.
- Becijfering van het schriftelijk examen:
 - a) Nul fouten een 10
 - b) Twee fouten een 9
 - c) Minder dan vier fouten een 8
 - d) Vier tot vijf fouten een 7
 - e) 6 fouten een 6
 - f) 7 fouten een 5
 - g) meer dan 7 fouten een lager cijfer bij elke extra fout
- De becijfering van de schriftelijke examens worden getoetst aan de bovengenoemde vastgestelde criteria en liggen vast en zijn derhalve niet discutabel.
- Bij cijfer van een 5 of lager krijgen de studenten twee herkansingen.
- Bij een derde mislukte poging dient de student de module/opleiding in een volgend studiejaar over te doen, of wordt in onderling overleg met de student en de directie van het instituut besloten de opleiding te stoppen.

II.Procedure van het mondeling examen:

- Het mondeling examen bevat de volgende onderdelen:
 - a) Het toetsen van de theoretische kennis, methodieken en behandelmethodes. Al deze theoretische kennis, methodieken en behandelmethodes, zijn tijdens de lessen en door zelfstudie behandeld en op papier uitgewerkt in de lesstof.
 - b) Het behandelen van een casus (praktijkgeval, probleemstelling, trauma) met behulp van een onbekend “proefpersoon”. Per student worden verschillende casussen aangereikt.
- **Bij het praktijkexamen is een onafhankelijke externe gecommiteerde aanwezig (een collega-docent die aantoonbaar expert is op de vakgebieden waarvan dit examen van wordt afgelegd).** Voor de komende examenjaren is dit: Mevrouw Anneke Rommers – Praktijk voor Psychotherapie – Praktijk de Klaver, Schaapsdrift 24, 3832 KH Leusden. Aangesloten bij de Academie voor Polyenergetische Therapie. Vakgebieden: Psychotherapeut-Coach-Lichaamsgerichte therapie (magnetiseren) – Communicatiedeskundige-NLP-Hypnotherapeut-Regressietherapeut.
- De becijfering van de mondelinge examens wordt bepaald door een externe onafhankelijke gecommiteerde (therapeut/ docent), in samenspraak met de docent die het examen afneemt.
- Deze becijfering omvat de volgende criteria:

Algemene criteria:	Cijfer
Beroepsattitude	
Contact met de cliënt (veiligheid, vertrouwen, verbaal, non-verbaal)	
Vaststellen van doel(en)	
Inzichtelijk vermogen bij behandeling casus	
Oplossingsgerichtheid	
Praktische therapeutische kennis: behandelmethodes/technieken	
Theoretische therapeutische kennis: behandelmethodes/technieken	
Specifieke criteria Communicatieve vaardigheden - NLP:	
Communicatieve vaardigheden (gespreksvaardigheid)	
Specifieke criteria Hypnotherapie en Regressie:	
Trancevaardigheid	
Specifieke criteria Energetisch Lichaamswerk – Magnetiseren:	
Behandelmethode (herstellen van balans - invoelen van energetische blokkades)	
Intuitieve vaardigheden	

- De weging van de cijfers voor het mondeling examen door de externe, onafhankelijke gecommiteerde (therapeut/docent) is uiteindelijk bepalend voor het eindcijfer.
- Bij het behalen van een cijfer 5 of lager kan de student twee herexamens doen. Slaagt de student ook niet voor dit examen dan dient de student de module in een volgend studiejaar over te doen, of wordt in onderling overleg met de student en de directie van het instituut besloten de opleiding te stoppen.
- Bij discussie en/of twijfel over de becijfering van het praktische eindexamen wordt overleg gepleegd met de directie en de desbetreffende docent en student. Eventueel kan besloten worden een nieuw praktisch examen te doen.
- De kosten voor een mondeling herexamen bedragen € 50, =. Dit bedrag dient 1 week voor aanvang van het herexamen op de bankrekening van het Instituut voor Energetisch Therapeut ontvangen te zijn.
- De eindtermen voor het eindexamen staan elders in dit studieplan uitgebreid beschreven.
- Uitslagen van becijfering voor zowel het schriftelijk als het praktische examen worden binnen twee weken aan de student bekend gemaakt.
- De data van de schriftelijke en mondelinge examens worden tijdig en schriftelijk medegedeeld aan de studenten.
- Van onvoldoendes wordt de student persoonlijk op de hoogte gebracht door de desbetreffende docent.
- De berekening van de cijfers op het diploma wordt als volgt samengesteld:
 - a) Cijfers voor schriftelijke tentamens na elke les tellen 2 keer mee voor het eindcijfer.
 - b) Cijfers voor huiswerkopdrachten tellen 1 keer mee voor het eindcijfer.
 - c) Cijfers voor praktische behandelmethodes en vaardigheden, gedurende de lessen, tellen 1 keer mee voor het eindcijfer.
 - d) Behaalde cijfers, genoemd onder a, b en c, bepalen voor tweederde deel de eindcijfers op het diploma.
 - e) Cijfers voor zowel het schriftelijk alsook het mondeling eindexamen tellen voor éénderde mee voor het eindcijfer.
- Indien de student met goed gevolg het eindexamen heeft behaald vindt binnen twee weken na afronding van het schriftelijke en mondelinge examen, de diploma-uitreiking plaats.
- Bij geschillen over de wijze van afname van het eindexamen, de becijfering, of twijfel over de deskundigheid van de gecommiteerde, vindt een gesprek plaats tussen de

examenkandidaat, de directie/docent van het Instituut voor Energetisch Therapeut en de gecommiteerde. Hierin wordt gewogen of de examenkandidaat een gegronde klacht heeft en wordt zo mogelijk naar een passende oplossing gezocht.

- Kunnen bovengenoemde geschillen, of geschillen van andere aard die betrekking hebben op de eindexamenprocedure, niet op deze wijze opgelost worden dan staat het de examenkandidaat vrij om extern een klacht te deponeren. De examenkandidaat wordt in dat geval gewezen op de regelingen opgesteld in het klachtenreglement.

19 Tentamenregeling (becijfering, beoordeling, herkansingen):

- Na het afronden van een onderdeel van elke module wordt een schriftelijk tentamen afgenomen.
- Dit tentamen bevat een vijftiental meerkeuzevragen.
- Deze tussentijdse tentamens (toetsingen) worden tijdens de lesdagen afgenomen.
- De regelingen voor de becijfering, beoordeling en herkansingsmogelijkheden zijn verhoudingsgewijs hetzelfde als die weergegeven zijn voor de schriftelijke examens (weergegeven onder punt 17).

20 Vrijstellingen:

- Afhankelijk van reeds gevolgde officieel erkende opleidingen, kan voor een aantal vakken (modules) een vrijstelling worden aangevraagd.
- Om hiervoor in aanmerking te komen, dient de student deze opleiding(en) bij het invullen van het inschrijfformulier aan te geven. Van de opleiding(en) waarvoor een vrijstelling wordt aangevraagd, dienen diploma's en/of certificaten aangeleverd te worden
- De directie van het Instituut zal dan bepalen of deze vrijstelling daadwerkelijk wordt gegeven.
- Wel dient er voor de module(s) waarvoor de student een vrijstelling krijgt een mondeling examen afgelegd te worden om te toetsen of de student voldoende praktische en theoretische kennis bezit om dit/deze vakgebied(en) op verantwoorde wijze uit te oefenen.
- De kosten per vrijstelling, voor het examen, de administratiekosten en afgifte van het certificaat, bedraagt € 100,=

21 Kenmerken Hbo-opleiding tot Energetisch Therapeut:

- I. Brede professionalisering:** binnen de opleiding zijn zelfstandigheid (zelfstandig kunnen werken), explorerend vermogen, een goede beroepsattitude en een correcte en doelgerichte benadering naar de cliënten een eerste vereiste.
- II. Multidisciplinaire integratie:** brede therapeutische kennis (tallose methodieken en vaardigheden die leiden tot resultaatgericht werken) in de volgende vakgebieden:
 - 1. Communicatieve vaardigheden en gesprekstechnieken.**
 - 2. Energetisch Lichaamswerk-Magnetiseren.**
 - 3. Hypnotherapie en regressie.**
 - 4. Aanvullende vakgebieden** (innerlijk kindtherapie, gestalttherapie).
- III. Praktische toepassing van therapeutische methoden en technieken (toepassing van de wetenschap):** het praktisch toepassen van methodieken en technieken garanderen dat er snel, oplossend en resultaatgericht wordt gewerkt. Deze methodieken zijn wetenschappelijk onderschreven door erkende psychologen, psychiaters en zijn en worden in de praktijk succesvol aangewend door de docent in de sessies met zijn cliënten.

- IV. **Transfer (Overdracht) en brede inzetbaarheid:** met de opgedane kennis, kan de energetisch therapeut zijn werkzaamheden zelfstandig uitoefenen, maar ook goed functioneren in bedrijven en bij andere hulpverlenende instanties. De therapeut kan zijn kennis in de sessies met zijn/haar cliënten goed overbrengen.
- V. **Creativiteit en complexiteit in handelen:** de therapeut heeft het vermogen meer dan ‘standaardproblematiek’ op te lossen en is in staat ook zwaardere of ‘verborgen’ problematiek op te lossen. Tevens is hij/zij in staat om problematiek of een trauma snel te herkennen, te behandelen en op te lossen.
- VI. **Probleemgericht werken:** theoretische kennis, praktisch inzicht en uitgebreide kennis van therapeutische methoden en technieken, zorgen voor probleemgericht en oplossend werken. Hierdoor is de therapeut flexibel, in staat ook (nieuwe) oplossingsstrategieën te ontdekken en toe te passen en doelgericht te werken.
- VII. **Methodisch en reflectief denken en handelen:** de therapeut kan realistische doelen stellen, zijn werkzaamheden plannen en een behandelplan voor de cliënt opstellen. Hij heeft tevens het vermogen relevante informatie van de cliënt te verzamelen en deze tijdens de therapie toe te passen. Daarnaast is hij in staat beschouwend naar de cliënt te kijken, zonder daarin zijn/haar eigen ervaringen uit het verleden een rol te laten spelen.
- VIII. **De therapeut is therapeutisch communicatief vaardig:** maakt gebruik van een groot aantal vormen van communicatie en gespreksmodellen.
- IX. **De therapeut is bekend met de diverse persoonlijkheidsstructuren:** is in staat om de problematiek, de blokkades, de traumatische ervaringen, weerstanden en slecht werkende overtuigingen en gedragingen van de cliënt op te sporen en deze op een gedegen manier op te ruimen en te laten verwerken.
- X. **De therapeut is in staat verbanden, in verschillende patronen en gebeurtenissen te herkennen, te gebruiken en duidelijk te maken.**
- XI. **De therapeut beschikt over de benodigde theoretische (wetenschappelijk onderbouwde) kennis, teneinde op een verantwoorde wijze therapie te geven.**
- XII. **De therapeut kan de aangeboden lesstof en verschillende methodieken breed inzetbaar toepassen en waar nodig gecombineerd aanwenden.**
- XIII. **De student leert tijdens de opleiding, door talloze casussen uit te werken, een effectieve, doelgerichte en oplossingsgerichte therapie te geven.**
- XIV. **De student breidt door rollenspellen, zijn verdere therapeutische vaardigheden uit.**
- XV. **De student kan in groepsverband werken:** draagt actief bij aan het therapeutisch proces en het bereiken van doelstellingen en staat open voor (opbouwende) kritiek van de docent en de medestudenten.
- XVI. **De therapeut kent zijn sterke en zwakke (beroepsmatige) kanten en verwijst bij een gebrek aan therapeutische vaardigheden, de cliënt (in onderling overleg) door naar een, op het betreffende gebied, vakbekwame collega-therapeut, psycholoog, psychiater of arts.**
- XVII. **De therapeut wordt geacht de verdere professionalisering van zijn beroepsuitoefening uit te breiden door zich, ook na deze studie, verder te bekwamen op zijn vakgebied, door middel van het lezen van vernieuwende vakliteratuur en aanvullende studies.**
- XVIII. **Sociaal communicatieve bekwaamheid:** de therapeut dient in staat te zijn, zowel mondeling als schriftelijk, correct te kunnen communiceren met in de reguliere geneeskunde werkzaam zijnde andere therapeuten, hulpverleners, artsen en specialisten.

22 Specifieke omschrijving van de Kenmerken (Kerncompetenties) van de Hbo-opleiding tot Energetisch Therapeut – per vakgebied:

I. Communicatieve Vaardigheden – NLP:

1. De student heeft gedegen kennis van de modellen die bij communicatieve vaardigheden gebruikt worden en kan doelgericht en resultaatgericht met de modellen werken, zoals:
 - a) Het Wereldmodel: de persoonlijke visie van de cliënt en zijn/haar kijk op de wereld, zijn/haar persoonlijke gedachtestructuren, overtuigingen en gedragingen.
 - b) Het Metamodel: een taalkundig model, waarmee de problematiek en de gemaakte ‘fouten’ in het taalgebruik van de cliënt kunnen worden opgespoord, zodat heldere communicatie en positief gedrag ontstaat en negatieve overtuigingen naar positieve overtuigingen omgebogen kunnen worden.
 - c) Het Tote-model: een praktisch model, teneinde te testen of de gegeven therapie daadwerkelijk positieve resultaten oplevert en welke stappen ondernomen dienen te worden, om het doel te bereiken.
 - d) Het Miltonmodel: de student leert gebruikmaken van indirect taalgebruik, teneinde de cliënt in een tranceachtige, ontspannen staat van zijn te brengen, waardoor de problematiek van de cliënt makkelijker aan de oppervlakte komt en verwerkt kan worden.
 - e) Het denkmodel van Robert Dilts: hier leert de student te werken met de zes neurologische niveaus van de cliënt, zodat de aankomende therapeut exact weet in welke ontwikkelingsfase de cliënt verkeerd en welke niveaus derhalve nog uitgewerkt dienen te worden.
 - f) Het model van Dawes en Gordon: een model waarmee de student de interne toestand, de interne weergaven, de overtuigingen, de waarden en criteria en het externe gedrag van de cliënt kan opsporen en positief kan ombuigen.
2. De student heeft gedegen kennis over de wetenschappelijke literatuur en theoretische achtergronden van het leervak communicatieve vaardigheden, gesprekstechnieken en NLP (Neuro Linguïstisch Programmeren), evenals van de sleutelfiguren (psychologen, psychiaters en communicatiedeskundigen), die deze methodes ontwikkeld hebben en in hun dagelijkse praktijk met hun cliënten toepassen/toegepast hebben (Richard Bandler, John Grinder, Gregory Bateson, Milton H. Erickson, Virginia Satir, Fritz Perls).
3. De student heeft inzicht in hoe de structuur van een subjectieve ervaring ontstaat en hoe deze bij de cliënt te veranderen.
4. De student leert stapsgewijs het einddoel van de cliënt te bereiken en last zo nodig kleinere tussendoelen in. Hij stelt tevens vast wat het gewenste resultaat is.
5. De student onderkent het belang van non-verbale communicatie van de cliënt. Hierbij onderzoekt hij de volgende waarnemingen en brengt positieve veranderingen aan:
 - a) Het denken van de cliënt vaststellen door zijn/haar non-verbale lichaamstaal.
 - b) De student stelt vast van elke representatiesystemen de cliënt gebruikmaakt (visueel, auditief, kinesthetisch, olfactief, gustatief) en breidt deze representatiesystemen uit, waardoor effectievere communicatie, een positief zelfbeeld, positieve overtuigingen en een positief gedrag ontstaan.

- c) De student, leert de cliënt kijken vanuit de drie perceptuele posities: vanuit zichzelf, vanuit de positie van een ander, vanuit de positie van de onafhankelijk waarnemer (metapositie). Hierdoor worden interne en externe conflicten opgelost.
 - d) De student leert werken met de oogzoekbewegingen van de cliënt, teneinde vast te stellen wat de cliënt extern en intern ziet, voelt, hoort, proeft en ruikt, met als doel exact vast te stellen wat het wereldbeeld van de cliënt is en wat er precies in de cliënt omgaat (wat de cliënt bijvoorbeeld exact ervaart bij de herbeleving van problematiek, een traumatische ervaring, of een conflictsituatie in het dagelijkse leven).
 - e) De student let op de lichaamstaal, de gezichtsuitdrukkingen, de houding, de ademhaling en de gelaatskleur van de cliënt en stelt hierdoor de (emotionele) toestand, de eventuele weerstanden en de congruentie en incongruentie van de cliënt vast.
6. De student leert de verschillende cliënttypen te herkennen en heeft gedegen kennis van de therapievormen die hij/zij op de diverse cliënttypen dient toe te passen. Voorbeelden van type cliënten zijn: interne en externe cliënten, algemene en specifieke cliënten, erheen- en vandaan-clieënten, proactieve en reactieve cliënten, inventieve en procedurecliënten, koppelende en onkoppelende cliënten, kijkers, hoorders, voelers, schrijvers en lezers.
 7. De student stelt vast wat de huidige en de gewenste toestand van de cliënt is en is zich bewust van de fases van het afleren en aanleren (van communicatie, gedrag, ingesleten patronen, overtuigingen, enzovoort).
 8. De student leert gedegen rapport (het volgen van taalgebruik, stemgeluid, houding, lichaamstaal, enzovoort, van de cliënt) te maken.
 9. In het verloop van de therapie (sessie), brengt de therapeut positieve wijzigingen aan in het taalgebruik, de houding, de lichaamstaal, enzovoort, door de cliënt te spiegelen en te leiden naar een positieve toestand.
 10. De student leert te werken met interne hulpbronnen: interne gaven, natuurlijke eigenschappen, gevoelens, herinneringen, gedachtes en gedragingen, die behulpzaam zijn bij het oplossen van een probleem.
 11. De student leert werken met externe hulpbronnen: positieve situaties, of mensen in de omgeving van de cliënt, die gebruikmaken van positieve gaven, natuurlijke eigenschappen, gevoelens, herinneringen, gedachtes en gedragingen. De cliënt leert het voorgaande 'kopiëren' en integreren, waardoor positieve veranderingen plaatsvinden.
 12. De student leert de cliënt gebruikmaken van submodaliteiten: verfijningen in het taalgebruik, waardoor heldere, doelgerichte en effectieve communicatie ontstaat.
 13. De student leert effectief werken met dissociatieve en associatieve methodes, teneinde de verwerking van de problematiek van de cliënt, gedegen plaats te laten vinden.
 14. De student leert werken met metaforen (een therapeutische figuurlijke boodschap, verpakt in een verhaal, een beeldspraak, een anekdote of een sprookje, waarin de vergelijking met de cliënt schuilgaat). De metafoor heeft als doel, de cliënt naar een ander gedrag, een andere manier van denken of een ander gevoel te brengen.
 15. De student leert de emotionele toestand van de cliënt te onderkennen en is in staat daar op een positieve manier, blijvende verandering in aan te brengen.
 16. De student is in staat om traumatische ervaringen, (zwaardere) problematiek, angsten, boosheid, verdriet, stress, onzekerheid, faalangst, complexen, enzovoort, bij de cliënt

op te sporen en op de hiervoor genoemde onderwerpen resultaatgerichte therapie toe te passen.

17. De student is in staat het in detail herkennen en onderscheiden van de interne toestand, de interne weergaven en de gemoedstoestand van de cliënt.
18. De student leert gedegen te werken met de techniek van het therapeutisch ankeren: een verbaal of non-verbaal signaal verbinden, met een (subjectieve) ervaring of een gemoedstoestand, met als doel dat dit signaal die ervaring, of gemoedstoestand direct oproept. Hierdoor kunnen negatieve gedachten, gemoedstoestanden, gedragingen, overtuigingen, problematiek, angsten en andere belastende emoties, traumatische ervaringen, enzovoort, snel en doeltreffend opgelost worden en verwerkt worden.
19. De student, leert de cliënt op een positieve wijze te herkaderen: door de cliënt nieuwe kaders te leren creëren, ontstaat een positieve reactie, een positieve denkwijze, een positief gedrag en meer keuzemogelijkheden.
20. De student leert uitgebreid te werken met deelpersoonlijkheden.
21. De student leert werken met zwaardere problematiek, zoals: innerlijke conflicten, verdriet- en rouwverwerking, heftige boosheid en haatgevoelens en angsten en fobieën. Hierbij kent de student zijn/haar grenzen en zal de student, bij twijfelgevallen, direct doorverwijzen naar een, op het betreffende gebied, gespecialiseerde therapeut, psycholoog of psychiater.
22. De student toetst tussentijds en aan het eind van de therapie, of de cliënt het geleerde ook in positieve zin kan aanwenden in problematische omstandigheden in de toekomst (future pacing).
23. De student beëindigt de therapie, wanneer de doelstelling behaald is of de problematiek opgelost is en gaat niet onnodig lang door met de cliënt.

II. Energetisch Lichaamswerk – Magnetiseren:

1. De student heeft bij het afstuderen gedegen (theoretische) kennis van de vijf energetische niveaus van de cliënt, te weten:
 - a) Het menselijk lichaam
 - b) De aura (het energieveld rond de mens)
 - c) De chakra's (de energiecentra in het lichaam van de mens)
 - d) Het Haraniveau (het niveau van het doel van het leven en de bedoeling daarvan)
 - e) Het Wezensterniveau (De Bron van de mens zelf, wie de mens in wezen is)
2. De student leert verantwoord werken met energie. De student is in staat de verschillende soorten van energie en prikkels (zoals: zware energie, lichte energie, prikkelende energie, ontvangende energie, gevende energie, enzovoort), te onderscheiden en gericht toe te passen.
3. De student is in staat stoorvelden, energieblokkades, psychische en fysieke pijn op te sporen in alle energieniveaus genoemd onder punt 1.
4. De student leert de balans in deze niveaus te herstellen.
5. De student leert zijn/haar intuïtie, invoelende (paranormale) gaven, zoals: heldervoelendheid, helderziendheid en helderhorendheid, te ontwikkelen en te optimaliseren.
6. De student leert werken met kleuren, die een helende invloed op de cliënt (kunnen) hebben en ontspannend en stressverlichtend werken.

7. De student heeft gedegen kennis van de psychologische, evenals de fysieke functies van vijf energetische niveaus genoemd onder punt 1.
8. De student weet terdege dat hij/zij nooit beloftes mag doen ten aanzien van een mogelijke genezing en/of het in staat zijn fysieke of psychische klachten te verhelpen.
9. De student weet terdege dat hij/zij geen diagnose mag stellen en dient dit over te laten aan artsen of andere hulpverleners, die in de reguliere gezondheidszorg werkzaam zijn.

III. Hypnotherapie en Regressie:

1. De student heeft gedegen kennis over de wetenschappelijke literatuur en theoretische achtergronden van het leervak hypnotherapie en regressie, evenals van de sleutelfiguren (psychologen, psychiaters en communicatiedeskundigen), die deze methodes ontwikkeld hebben en in hun dagelijkse praktijk met hun cliënten toepassen/toegepast hebben.
2. De student heeft gedegen kennis van wat therapeutische hypnose inhoudt en gebruikt alle methodieken en technieken, uitsluitend om de cliënt in een ontspannen toestand te brengen, teneinde: de stress of de spanning bij de cliënt te verminderen, problematiek en traumatische ervaringen gemakkelijker naar boven te halen en te laten verwerken, pijnklachten te verminderen (hierbij wordt uiteraard de cliënt te allen tijde tevens doorverwezen naar een reguliere arts!) en positieve veranderingsprocessen te verwezenlijken.
3. De student is terdege op de hoogte van welke hypnotische verschijnselen tijdens de hypnotherapie (trance) zich voor kunnen doen, zodat hij/zij weet in welke staat van zijn de cliënt zich bevindt.
4. De student weet hoe hij de eerste sessie en de vervolgsessies met de cliënt dient op te bouwen en maakt gebruik van een intakegesprek en/of een intakeformulier.
5. De student maakt gebruik van een kaartensysteem, waarop de gegevens van de cliënt, diens vorderingen en de doelstelling, de toegepaste therapie en methodieken en het behandelplan worden bijgehouden.
6. De student is bekend met de basisvoorwaarden voor een resultaatgerichte en correcte praktijkvoering.
7. De student is zich terdege bewust van en heeft kennis van veel gemaakte fouten bij therapeutische gesprekken.
8. De student leert de weerstanden van de cliënt te onderkennen en heeft handvatten te over, om deze weerstanden te doorbreken en om te zetten in congruentie bij de cliënt (en tussen de cliënt en de therapeut onderling).
9. De student heeft kennis van ademhalingstechnieken, met als doel de cliënt te leren zich te ontspannen en om veranderingsprocessen in gang te zetten.
10. De student leert tal van bruikbare technieken, om de cliënt in trance te brengen (inductietechnieken).
11. De student leert werken met directe en indirecte suggesties.
12. De student doet uitgebreid kennis op van een aantal methodes, die de cliënt leren zelfhypnose toe te passen, teneinde de veranderingsprocessen bij de cliënt, sneller plaats te laten vinden, stress te verminderen, het zelfbeeld te vergroten, gedrag te veranderen en problematiek op te lossen.
13. De student leert uitgebreid te werken met regressie: het stapsgewijs teruggaan in het verleden van de cliënt, om de daar ontstane problematiek op te lossen.
14. De student leert te werken met sterfervaringen, baarmoederervaringen en geboorteervaringen van de cliënt.

15. De student doet kennis op, betreffende innerlijk kindtherapie: is in staat om de cliënt terug te voeren naar gebeurtenissen op specifieke leeftijden, teneinde vast te stellen wat daar gebeurd is. Tevens leert de student, de cliënt op die leeftijden en als volwassene, andere keuzes te maken, andere overtuigingen te creëren en ander (positief) gedrag te hanteren.
16. De student leert te werken met brugmethodes en ontdekkende methodes: technieken die cliënten meestal moeiteloos terugvoeren naar een vroegere periode, in het leven van de cliënt.
17. De student krijgt tal van handvatten aangereikt om therapeutisch materiaal te verzamelen.
18. De student leert, hoe de cliënt brieven kan schrijven, teneinde het verleden beter te verwerken en doelgericht in het leven te staan (brieven naar ouders, brieven aan het innerlijk kind, of vanuit het kind naar de volwassene cliënt, enzovoort).
19. De student leert werken met reïncarnatietherapie: teruggaan naar vorige levens van de cliënt (indien dit in het geloofssysteem van de cliënt past).
20. De student leert tal van verwerkingsmethoden, zoals: gestalttherapie, implosieve desensitisatie, stil afreageren, re-parenting, een opeenvolging van minitrauma's veranderen, rationele hypnose, ik-sterkte-technieken, de versmelting van uitersten, de omgekeerde film en diatechniek, het remmen van angst met een goed gevoel van vroeger, directe en indirecte veranderingsmethodes, het loslaten van perfectionisme en schuldgevoelens, symptoomgerichte methodes, problemen oplossen met minidromen, geleide fantasieën en beeldvorming van uitspraken, enzovoort.
21. De student leert ook te werken met de fysieke pijnklachten van de cliënt en leert daarbij het in kaart brengen van de pijn. Hierbij komen ondermeer aan de orde: methodes om pijnsensaties te verminderen of te elimineren, acute pijn, verdoovingsinducties, psychosomatische pijn, chronische pijn.
22. De student leert op verantwoorde wijze te werken met hypnotherapie met kinderen. Methodieken die hierbij gehanteerd worden, zijn onder andere: inducties met behulp van een knuffeldier of een pop, de slapende vingermethode, zelfhypnose met en paar zinnestjes, de sprookjesinductie, de zwevende handinductie voor kinderen, zelfhypnose bij tics, inductiemethode voor pubers, nagelbijten.
23. De student leert te werken met inductiemethodes, die ondersteunend werken bij stotteren.
24. De student leert te werken met inductiemethodes, die ondersteunend werken bij bedplassen bij kinderen.
25. De student leert te werken met specifieke blokkades, zoals: verslavingen (excuses bij en oorzaken van verslavingen, algemene tips bij verslavingen, onder meer: eetverslavingen (overgewicht, ondergewicht), alcoholverslaving, rookverslaving. De student kent hierbij zijn/haar grenzen en verwijst naar een specialist op het vakgebied van verslavingen, wanneer de klachten, de competenties van de student overschrijden.
26. De student leert te werken met het behandelen van slaapproblemen: oorzaken van slaapproblemen, dyssomnia, parasomnia, hypersomnia, slaapwandelen, nachtmerries, het waarnemen of voelen van spoken, geesten of entiteiten.
27. De student is alert op mogelijke seksuele problematiek bij de cliënt, heeft het vermogen vast te stellen waar de signalen van seksueel misbruik of verkrachting zich bij de cliënt uiten en stuurt de cliënt (in onderling overleg) door naar een seksuoloog.
28. De student doet aanvullende kennis op, betreffende deelpersoonlijkheden en delen van de cliënt en leert hier vakkundig mee te werken.
29. De student is in staat blokkades ten aanzien van liefde, relaties en het zelfbeeld op te sporen en te behandelen.

30. De student heeft uitgebreid kennis opgedaan van eventuele entiteiten, poltergeesten, auralifters, dolende zielen, stemmen in het hoofd, spoken, geesten en gidsen, die bij de cliënt aanwezig kunnen zijn. Voor zover de kennis en vermogen van de student toereikend zijn om hiermee te werken, zal hij/zij de betreffende cliënt op verantwoorde wijze ondersteunen en tijdig doorsturen naar experts op deze gebieden.
31. De student krijgt tal van tips aangereikt die onontbeerlijk zijn voor het succesvol voeren van een praktijk en het welbevinden van de cliënt.
32. De student krijgt een syllabus aangereikt, die handelt over de gezonde en ongezonde leefregels van een mens, de voorkomende klachten- en ziektebeelden van het menselijk lichaam en is in staat, in de basis, positieve adviezen over gezonde leefregels te geven. Bij constatering van fysieke (pijn)klachten, een slecht werkend leef- of eetpatroon, zal de student de cliënt (in onderling overleg) doorverwijzen naar een reguliere arts of diëtist.

23 Kwaliteit en voorzieningen lesgebouw/lesmaterialen:

- Het Instituut voor Energetisch Therapeut verzorgt de lessen voor de Opleiding tot Energetisch Therapeut en de bij- en nascholingen (modules) in Vrije School 'De Ruimte' in Soest.
- Deze school voldoet aan alle onderwijsseisen die gesteld zijn door het Ministerie van Onderwijs.
- Het Instituut voor Energetisch therapeut beschikt over een ruime lesruimte en voldoende oefenruimtes voor het praktische gedeelte van de opleiding.
- Voorts is een aparte ruimte ingericht als keuken, voor koffie, thee en water. Een gescheiden toiletgroep is aanwezig.
- Alle, voor de opleidingen, benodigde lesstof wordt aan de studenten vóór aanvang van de studie toegezonden. Boeken voor de opleiding dienen de studenten zelf aan te schaffen, conform de literatuurlijst van het Instituut. Schrijfmaterialen schaffen de studenten zelf aan.
- De lesstof wordt voorts in de vorm van PowerPointpresentaties, gevolgd door persoonlijke uitleg van de docent en praktische oefeningen aan de studenten aangeboden.
- Extra, relevante beroepsgerichte, readers om de opleiding up to date te houden worden per email toegestuurd.

24 Evaluatieformulier:

Aan het einde van de opleiding wordt de studenten gevraagd een evaluatieformulier in te vullen, teneinde de kwaliteit van de opleiding te toetsen en om de studenten de gelegenheid te geven aanvullende suggesties te geven ter verbetering van de opleiding.

Het Instituut voor Energetisch Therapeut hanteert een duidelijk afgebakende regelgeving. Tevens bevatten de statuten een aantal gedragsnormen. Deze statuten bieden duidelijkheid en transparantie naar de studenten en bepalen hoe zowel de student als het Instituut voor Energetisch Therapeut zich correct dienen op te stellen.

Regelgeving:

- Teneinde als student de opleidingen te kunnen volgen hanteert het Instituut een opleiding op minimaal HAVONIVEAU of een MBO-opleiding met aanvullende of praktische ervaring.
- De docent heeft de verplichting een volledig studiejaar af te ronden en kan zijn verbintenis met de studenten niet tussentijds beëindigen. Deze bepaling is noodzakelijk teneinde de kwaliteit en continuïteit van de opleiding voor de studenten te waarborgen. Bij langdurige ziekte, of bij overlijden van de docent tijdens een studiejaar, neemt een ervaren, vakbekwame docent de lessen terstond over en rondt deze docent het lopende studiejaar af.
- Het lesmateriaal, de tentamens en examens dienen op papier uitgewerkt te zijn.
- Bij kortdurende ziekte van de docent worden de lessen verschoven naar een andere dag. De student wordt hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.
- Bij kortstondige ziekte van een student, kunnen de lessen ingehaald worden d.m.v. het opvragen van het huiswerk bij de medestudenten. Bij een langer ziekteverzuim wordt de student in de gelegenheid gesteld een volgend lesjaar de gemiste leerstof in te halen.
- De opleidingen gaan mee met zijn tijd en worden derhalve regelmatig bijgesteld, teneinde aan de laatste ontwikkelingen op therapeutengebied te blijven voldoen.
- Tijdens de opleiding worden oefengroepen samengesteld. Hiermee wordt bij één van de studenten thuis geoefend. Het bijwonen van deze oefengroepen behoort tot de verplichte studie-uren.
- Gedurende de opleiding ga je een persoonlijk ontwikkelingstraject in. Hierbij kunnen oude (traumatische) ervaringen naar boven komen. Je zult deze ervaringen zoveel mogelijk verwerken en laten integreren met behulp van je medestudenten. Voorts kan je altijd een beroep doen op de docent. Wil je privé-sessies met de docent dan dien je hiervoor een afspraak te maken. Deze consulten worden volgens het tarief van de docent in rekening gebracht.
- Tijdens het volgen van de opleiding, of een module mag de student niet meer dan 20 procent van de lessen missen. Gemiste lessen dienen te worden ingehaald bij een medestudent.
- Tijdens de lessen krijg je huiswerkopdrachten. Dit huiswerk dien je ruim vóór de volgende les aan de docent te mailen. Niet op tijd ingeleverde huiswerkopdrachten worden – behoudens een dringende reden - met een onvoldoende becijferd.
- Na het afronden van een les doe je een tentamen. Dit tentamen bestaat uit een schriftelijke toetsing. Deze toetsing vindt tijdens de lessen plaats.
- Gemiste tentamens dienen - behoudens een dringende reden- ruim voor de volgende les ingehaald/ingeleverd te worden.
- Alle vragen die tijdens een tentamen of het eindexamen gesteld worden, zijn tijdens de lessen behandeld. De student maakt hiervan zelfstandig aantekeningen.
- De docent neemt het eindexamen af. Het eindexamen bestaat uit een schriftelijke en mondelinge toetsing. Het schriftelijke gedeelte wordt in de les afgenomen. Voor het mondelinge gedeelte wordt een aparte afspraak gemaakt. De data voor het eindexamen worden, via een aankondiging, ruim van tevoren aan de student meegedeeld.

- Tegen de beoordeling en de becijfering van tentamens en het eindexamen, kan niet in beroep worden gegaan. Wel heb je, in twijfelgevallen, de mogelijkheid samen met de docent, een toets of een tentamen in te zien en te bespreken. De toetsing van de tentamens en het eindexamen wordt door de docent becijferd, volgens van tevoren vastgestelde richtlijnen en criteria.
- Afhankelijk van reeds gevolgde officieel erkende opleidingen, kan voor een aantal vakken (modules) een vrijstelling worden aangevraagd. Om hiervoor in aanmerking te komen, dient de student deze opleiding(en) bij het invullen van het inschrijfformulier aan te geven. Van de opleiding(en) waarvoor een vrijstelling wordt aangevraagd, dienen diploma's en/of certificaten aangeleverd te worden
- De directie van het Instituut zal dan bepalen of deze vrijstelling daadwerkelijk wordt gegeven.
- Wel dient er voor de module(s) waarvoor de student een vrijstelling krijgt een mondeling examen afgelegd te worden om te toetsen of de student voldoende praktische en theoretische kennis bezit om dit/deze vakgebied(en) op verantwoorde wijze uit te oefenen. De kosten per vrijstelling, voor het examen, de administratiekosten en afgifte van het certificaat, bedraagt € 100,=
- Eventuele klachten, opmerkingen, alsook positieve kritiek en innoverende ideeën, kun je met de docent/directie bespreken, of op het evaluatieformulier invullen.
- Inschrijving vindt plaats door het invullen van het inschrijfformulier en de vragenlijst. Hierna word je binnen twee weken uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek. Direct na inschrijving dien je een bedrag van € 50,= over te maken (voor inschrijving- administratie- en toelatingskosten) op bankrekeningnummer **NL 54 RABO 0379 9552 61**
t.n.v. FMM den Ouden, **onder vermelding van: Praktijk voor Healing en Bewustwording**, adres: Boekweitland 4, 3764 ZL Soest.
- **De kosten voor de totale opleiding tot Energetisch Therapeut bedragen € 2835, =**, verdeeld over twee leerjaren, inclusief het examengeld. Voor het eerste leerjaar bedraagt het lesgeld € 1890, =, voor het tweede leerjaar bedraagt het lesgeld € 945, =. Het eerste leerjaar bevat twee vakgebieden. Het tweede leerjaar bevat één vakgebied.
- Vóór aanvang van de opleiding - **uiterlijk per 1 augustus** - of bij inschrijving, dient **voor het eerste leerjaar** een betaling van € 1890, = gedaan te worden. Je krijgt hiervan een nota thuisgestuurd. Tevens bestaat de mogelijkheid - **vóór 1 augustus** - een aanbetaling van € 1290, = te doen en de rest van het lesgeld in 3 maandelijks termijnen van elk € 200, = te voldoen, in de maanden september, oktober en november van het lopende lesjaar. In het laatste geval dien je een machtiging voor automatische betaling af te geven.
- **Voor het tweede leerjaar** dient vóór aanvang van de opleiding - **uiterlijk per 1 augustus** - of bij inschrijving, **de volledige** betaling van € 945, = gedaan te worden. Tevens bestaat de mogelijkheid - **vóór 1 augustus** - een aanbetaling van € 495, = te doen en de rest van het lesgeld in 3 maandelijks termijnen van elk € 150, = te voldoen, in de maanden september, oktober en november van het lopende lesjaar. In het laatste geval dien je een machtiging voor automatische betaling af te geven.
- **De kosten voor elke losse module bedragen € 945, =. Je kunt je dus ook voor elk vakgebied afzonderlijk inschrijven (en één of meerdere modules volgen)!** Voor de inschrijving van de losse module(e)s geldt dezelfde betalingsregeling als hierboven vermeldt.
- **Alle betalingen dienen te geschieden op bankrekeningnummer: NL 54 RABO 0379 9552 61**
- **Vermeld bij elke betaling het factuurnummer!!**
- Inschrijving voor een vervolgopleiding voor het volgende lesjaar geschiedt door het invullen van het 'Inschrijfformulier Vulgoopleiding'. Na invulling en ondertekening van dit formulier verbind je je tot deelname aan de opleiding waarvoor je je hebt opgegeven en dien je je aan de betalingsregeling te houden die hierboven voor het tweede lesjaar is weergegeven.

- Na inschrijving krijg je veertien dagen bedenktijd, voordat deze als definitief beschouwd wordt. Hierna krijg je een bevestiging van inschrijving en een nota toegestuurd.
- Na definitieve inschrijving en aanbetaling, of algehele betaling van de lesgelden kunnen de gestorte bedragen, met uitzondering van dringende redenen en uitsluitend in overleg met de directie en diens goedkeuring, niet teruggevorderd worden.
- Na inschrijving, door middel van het inschrijfformulier en na 14 dagen bedenktijd, is je inschrijving definitief en heb je een betalingsverplichting van het volledige lesgeld, voor de opleiding of de modules waarvoor je je ingeschreven hebt. Zijn er onverhoopt dringende oorzaken, of medische gronden waarom je niet mee zou kunnen doen aan de opleiding of de module(es) waarvoor je je ingeschreven hebt dan kan in overleg met de directie van het Instituut besloten worden tot algehele of gedeeltelijke kwijtschelding van je betalingsverplichting. Bij medische gronden dien je altijd een verklaring van een huisarts of specialist aan te leveren.
- Bij tussentijdse beëindiging van de opleiding door de studenten, is restitutie van lesgelden niet mogelijk.
- Bij niet tijdige betaling van de lesgelden, worden 10 procent administratiekosten in rekening gebracht. Wordt in het geheel niet aan de betalingsverplichtingen voldaan, dan wordt de vordering terstond aan een incassobureau overgedragen.
- Uiterlijk 1 maand voor aanvang van de opleiding krijgt de student bericht over het al of niet doorgaan van de opleiding. Gaat de opleiding door omstandigheden niet door dan worden de reeds betaalde lesgelden zo spoedig mogelijk teruggestort op de rekening van de student.
- Toelating van de student geschiedt in volgorde van aanmelding.
- Aan de opleiding kunnen niet meer dan vijftwintig studenten deelnemen (dit ter garantie van de kwaliteit van de opleiding en het waarborgen van een goede persoonlijke aandacht jegens de student).
- De student wordt geacht van onbesproken gedrag te zijn en geen strafblad te hebben.
- De student mag bij aanvang van de opleiding niet onderworpen zijn aan psychiatrische verpleging, geen psychische stoornissen hebben in de zin van borderline, schizofrenie, MPS (meerdere persoonlijkheidsstoornis), psychotisch gedrag vertonen, drugs (zowel softdrugs als harddrugs) of overmatig veel alcohol gebruiken. Blijkt achteraf en tijdens de opleiding dat het bovenstaande van toepassing is, dan volgt onmiddellijke schorsing van de student. Bij medicijngebruik zoals antidepressiva of antipsychotica zal de directie beslissen over het al of niet toelaten van de student.
- Minimaal één maand voor de aanvang van de opleiding krijg je je lesrooster en de literatuurlijst uitgereikt.
- Het Instituut voor Energetisch Therapeut is verplicht tot geheimhouding van alle informatie die d.m.v. het inschrijfformulier of de persoonlijke informatie die voor tijdens of na de lessen door de studenten gegeven wordt.
- De student verplicht zich tot geheimhouding betreffende alle vertrouwelijke informatie die hem/haar toekomt van een medestudent.
- Beëindiging van de opleiding en schorsing van een student kan in uiterste gevallen geschieden wanneer de betreffende student handelt in strijd met de Statuten, Regelgeving en Gedragsnormen. De directie zal in dit geval gerechtigd zijn, na een schriftelijke waarschuwing, hierover een bindende beslissing te nemen.
- Tijdens de lessen mogen geen alcoholische consumpties worden genuttigd.
- Van de docent(en) zowel als de studenten wordt verwacht dat deze zich onderling correct opstellen en hun best doen de lessen zo aangenaam mogelijk en ordelijk doen verlopen. Wederzijdse ondersteuning en begrip zijn hierbij een eerste vereiste.
- Roken mag alleen buiten het gebouw en gedurende de pauzes.

- Voor koffie en thee wordt een kleine vergoeding van € 0,25 per kopje gevraagd. De studenten houden hun verbruik zelf op een turflijst bij. Aan het eind van het lesjaar worden de consumpties afgerekend.
- Voor enige schade ontstaan tijdens of na de lessen en alles wat hieruit voort kan vloeien, zijn het Instituut voor Energetisch Therapeut en de docent niet aansprakelijk.
- Veranderingen in de Statuten worden altijd schriftelijk en binnen één maand voor de definitieve wijziging aan de studenten medegedeeld.

Gedrag norms voor het vak therapeut:

- De informatie die de cliënt verstrekt is ten allen tijde vertrouwelijk. De therapeut verplicht zich dan ook tot geheimhouding.
- De therapeut zal zich strikt onthouden van een seksuele relatie met de cliënt.
- De therapeut kan de cliënt melden zijn uiterste best voor hem/haar te gaan doen, maar doet geen belofte dat hij de cliënt kan genezen of beter kan maken.
- Indien de therapeut vermoedt dat de cliënt een ernstige ziekte heeft, of een ernstige psychische stoornis heeft, ligt bij hem de **verplichting** om deze cliënt door te verwijzen naar een reguliere arts of psychiater
- De therapeut stelt zich professioneel op en kleedt zich correct.
- Het verstrekken van gegevens aan andere therapeuten geschiedt enkel door schriftelijke toestemming van de cliënt.
- De therapeut zal zijn uiterste best doen de cliënt zo doelmatig mogelijk te behandelen.
- Het uitgangspunt voor iedere verantwoord werkende therapeut is respect te tonen voor de cliënt. Hierbij is het uiteraard noodzakelijk dat de therapeut zelf goed in balans is en zijn/haar (oude) problematiek opgeruimd heeft.
- Het welslagen van de therapie is mede afhankelijk van de motivatie en de wil van de cliënt om oplossend te werken aan zijn/haar problematiek. Bemerkt je dat een cliënt echt niet wil, beëindig de therapie dan en vertel waarom je dit doet. Let echter wel goed op: bijna elke cliënt vertoont in een bepaalde fase van de therapie weerstanden. In dat geval is het de taak van de therapeut om die weerstanden op te ruimen.
- De therapeut toont inlevingsvermogen en betrokkenheid naar de cliënt.
- De therapeut past terdege op voor de beheersing van zijn eigen emotionele gevoelens. Empathie is goed, meehuiln met de cliënt niet.
- De therapeut onthoudt zich van het vertellen van zijn/haar eigen traumatische ervaringen of verhalen uit het eigen privéleven.
- De therapeut zal zich tijdens de therapie richten op de hulpvraag van de cliënt en deze niet onnodig lang blijven behandelen.
- De therapeut is niet gerechtigd een medische diagnose te stellen en laat dit over aan artsen, specialisten en psychiateren.
- De therapeut beperkt zich tot behandelingen en uitspraken die binnen zijn beroepsgebied en werkervaring liggen.
- De therapeut streeft ernaar een goede samenwerking te creëren met andere hulpverleners, therapeuten, artsen, specialisten en overige disciplines in de maatschappelijke dienstverlening.
- De therapeut zal zich ten allen tijde onpartijdig en objectief naar de cliënt proberen op te stellen.
- De therapeut oordeelt niet over het gedrag, de achtergrond, de cultuur of de levensbeschouwelijke opvattingen van de cliënt.
- De therapeut oordeelt niet over de kwaliteiten van collega's, ten overstaan van de cliënt.
- De cliënt behoudt altijd het recht op beëindiging van de therapie.
- Indien de therapeut het gevoel heeft de cliënt niet adequaat te kunnen helpen of op persoonlijke gronden ernstig in conflict raakt met zijn eigen normen en

waarden, niet langer in staat is een cliënt therapie te geven kan en mag de therapeut de therapie beëindigen. De therapeut meldt in dit geval aan de cliënt wat die gronden zijn en verwijst de cliënt, wanneer de cliënt dit wil naar een andere therapeut of therapievorm.

- De therapeut houdt van zijn cliënten een dossier bij. Ook voor dit dossier geldt uiteraard geheimhouding. De therapeut bewaart het dossier tot 7 jaar na beëindiging van de behandeling.
- De cliënt heeft recht op inzage en een kopie van het dossier. Wettelijk gezien dient de cliënt het verzoek tot inzage schriftelijk aan te vragen.
- Vaak is het nuttig dat de therapeut aanwezig is bij de inzage van het dossier door de cliënt. Toelichting en uitleg voorkomt vaak verwarring en irritatie bij de cliënt.
- De therapeut hanteert een redelijk tarief voor zijn/haar consulten. Te hoge of te lage consultprijzen zullen zorgdragen voor weinig klandizie en schaden een gezonde concurrentiepositie voor overige beroepsbeoefenaren.
- De therapeut dient voor ondersteuning van de cliënt, afspraken en het inwinnen van informatie een telefonisch spreekuur te hebben. Voorts dient de therapeut een antwoordapparaat te hebben dat door de (mogelijke) cliënt kan worden ingesproken.
- De therapeut heeft de mogelijkheid een bedrag te rekenen voor een telefonisch consult (doe je dat niet dan zul je na verloop van tijd merken dat bepaalde cliënten wel erg vaak een hulpvraag hebben).
- De therapeut doet zijn uiterste best de (mogelijke) cliënt zo snel mogelijk terug te bellen.
- Na beëindiging van de therapie laat de therapeut de cliënt nog even contact opnemen met de praktijk, om te verifiëren of de therapie in het dagelijkse van de cliënt beklijft (meestal na 6 weken). Zo nodig wordt nog een afspraak gepland.
- Voor zover geen melding is gemaakt van gedragsnormen in de bovenstaande tekst, heeft de therapeut een duidelijke eigen verantwoording in zijn/haar gedragingen en behandelingsvormen naar de cliënt.